

Sygn. akt II CSK 846/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa M. W.

przeciwko O. Spółce Akcyjnej z siedzibą w P.

o zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego O. Spółki Akcyjnej z siedzibą
w P.

przeciwko M. W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 lipca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda (pozwanego wzajemnego)

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z dnia 6 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 1266/13,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i odstępuje od obciążenia skarżącego kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, to nie występuje ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl. i z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.).

Podniesione w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania kwestie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się ze stosowaniem prawa, a więc nie mają poważnego charakteru.

Wprawdzie dokument prywatny nie korzysta z domniemania prawdziwości, tak jak dokument urzędowy, niemniej może stanowić dowód stwierdzonych w nim okoliczności. Może stanowić on podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNCP 1986, nr 5, poz. 84 i z dnia 3 października 2000 r., I CKN 804/98, nie publ.). O materialnej mocy dokumentu prywatnego, zależnej od jego treści rozstrzyga na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. sąd według ogólnych zasad oceny dowodów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004 r., IV CK 474/03, OSNC 2005, nr 6, poz. 113). Podobnie jak w wypadku innych samodzielnych środków dowodowych, sąd ocenia, czy dowód ten ze względu na indywidualne cechy i okoliczności obiektywne zasługuje na wiarę, czy nie. Wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z takiego dokumentu waloru wiarygodności, ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla podstawy faktycznej orzeczenia.

Zgodnie z treścią art. 476 k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie. Zgodnie zaś z uregulowaniem zawartym w tym przepisie w zdaniu drugim nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Zwłoka (inaczej: opóźnienie kwalifikowane) ma miejsce wówczas, gdy dłużnik nie spełnia świadczenia we właściwym czasie z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność. Przy czym oceny, czy chodzi o okoliczności, za które dłużnik ewentualnie odpowiada, dokonuje się według ogólnych zasad odpowiedzialności dłużnika za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania (art. 471 - 474 k.c.). Nie zawsze więc zwłoka wiązać się będzie z zawinieniem dłużnika. Z uregulowania art. 476 k.c. wynika jednakże domniemanie prawne, iż nie dotrzymując terminu, dłużnik pozostaje w zwłoce, czyli niewykonanie zobowiązania w terminie wynikało z przyczyn, za które dłużnik odpowiada. Wobec tego wierzyciel nie musi udowadniać, że niedotrzymanie terminu spełnienia

świadczenia jest spowodowane okolicznościami, za które dłużnik odpowiada. Rzeczą wierzyciela jest tylko wykazanie, iż termin wykonania zobowiązania upłynął bezskutecznie.

Wskazane ponadto w skardze kasacyjnej zarzuty dotyczą ustaleń faktycznych i oceny dowodów dokonanych przez Sąd Apelacyjny; tymczasem, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez Sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.)

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).